Svar på skriftligt spörsmål om att avvärja en ny migrationskris

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 221/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Ville Tavio /saf:

> *Vilken linje väljer regeringen i en eventuell ny migrationskris: tänker man ta emot och inkvartera alla migranter som kommer till gränsen och tillåta att de stannar i landet eller tänker man inrätta asylcentraler vid gränsen och återsända migranterna till Sverige?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I det skriftliga spörsmålets inledning konstateras bland annat att Finlands bärkraft sätts på prov och att det finns tiotals förläggningar för asylsökande i Finland. Utgående från det finns det skäl att anta att det här skriftliga spörsmålet om migrationsrörelsen i första hand gäller inställningen till utlänningar som kommer till den finska gränsen för att ansöka om internationellt skydd.

Enligt artikel 14 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna har var och en rätt att i andra länder söka och åtnjuta asyl från förföljelse. Enligt artikel 18 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska rätten till asyl garanteras med iakttagande av reglerna i Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 och protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och i enlighet med fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Om det till gränsen anländer utlänningar som meddelar att de söker asyl, kan Finland i princip inte vägra ta emot och pröva deras asylansökningar. Enligt 94 § i utlänningslagen (301/2004) anses en utlänning som åberopar risk för kränkning av sina mänskliga rättigheter söka asyl, om han eller hon inte uttryckligen uppger något annat. Den myndighet som den asylsökande vänder sig till måste handla enligt principen om förbud mot återsändning.

Att vägra ta emot och behandla asylansökningar strider mot flyktingkonventionen, EU:s skyddsgrundsdirektiv, förfarandedirektiv och mottagandedirektiv, Dublinförordningen, Finlands grundlag och utlänningslagen.

Asylsökande har rätt att vistas i Finland medan de väntar på beslut angående sin ansökan om internationellt skydd. Finland är skyldigt att garantera de sökande ett människovärdigt bemötande under väntetiden. I finländska förhållanden förutsätter ett människovärdigt bemötande bland annat att nödvändig inkvartering ordnas.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 221/2019 rd

Vår beredskap för migrationsrörelser har förbättrats. Vid Migrationsverkets mottagningsenhet finns en lägescentral som ger myndigheterna och de politiska beslutsfattarna en aktuell lägesbild av invandringen. Den nationella och regionala beredskapsplaneringen har uppdaterats och myndigheternas kompetens och riskbedömning har utvecklats. Myndigheterna bedriver en kontinuerlig beredskapsplanering även för en omfattande migration.

Inom EU råder en gemensam politik för asylärenden och man använder ett sameuropeiskt asylsystem. EU:s medlemsstater har kommit överens om att då en medborgare från ett tredje land lämnar in en asylansökan i någon medlemsstat, ska avgörandet om vilken medlemsstat som ska pröva ansökan fattas på grundval av Dublinförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning [EU] nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat).

Enligt förordningen ankommer ansvaret för att pröva asylansökan i regel på den medlemsstat där den asylsökande har familjemedlemmar, som har beviljat den asylsökande uppehållstillstånd eller visering, vars yttre gräns den asylsökande olagligt har passerat från ett tredje land eller där den asylsökande har sökt asyl tidigare. Transitering genom en medlemsstat innebär inte enligt förordningen att den staten har ansvar för att pröva ansökan.

Dublinförordningen är förpliktande för både Finland och Sverige. Om eventuella asylsökande kommer till Finland västerifrån över den inre gränsen mot Sverige och inte söker asyl i Sverige utan använder Sverige som transitland, är det vanligen inte möjligt att återsända dem till Sverige. Om eventuella asylsökande som kommer hit via Sverige har registrerats i EU-ländernas gemensamma system Eurodac när de har passerat EU:s yttre gräns till exempel i Grekland eller Ungern eller om de inte har registrerats alls, är situationen densamma. Med hänvisning till Dublinförordningen kan asylsökande alltså inte återsändas till Sverige bara för att de har kommit till Finland från Sverige. Varje ansökan prövas ändå individuellt och det utreds om ansvaret för att pröva ansökan ankommer på Sverige eller någon annan medlemsstat.

Helsingfors 6.11.2019

Inrikesminister Maria Ohisalo